

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการ (ส่วนกลาง) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ปัจจัยจูงใจและปัจจัยก้ำจุนในการปฏิบัติงาน รวมถึงศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหา อุปสรรค และแนวทางที่เหมาะสม เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสมสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

รูปแบบการศึกษา

รูปแบบการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการ (ส่วนกลาง) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีขั้นตอนการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ข้าราชการ (ส่วนกลาง) ในสังกัดกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จำนวน 143 คน (ข้อมูลกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ณ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563)

ตารางที่ 3.1 จำนวนข้าราชการ

ลำดับ	หน่วยงาน	จำนวนข้าราชการ
1	กลุ่มตรวจสอบภายใน	2
2	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	3
3	สำนักงานเลขานุการกรม	24
4	กองกฎหมาย	5
5	กองยุทธศาสตร์และแผนงาน	19
6	กองอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง	21
7	กองอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล	13
8	กองอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน	45
9	สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	11
รวม		143

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการ (ส่วนกลาง) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ประกอบด้วย 9 หน่วยงาน กำหนดสัดส่วนในการแจกแบบสอบถาม ดังนี้
การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมโดยใช้วิธีการของ Yamane (1973) ต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนของขนาดตัวอย่างที่ต้องการศึกษา

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (กำหนดให้เท่ากับ 0.05)

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{143}{1 + 143(0.05)^2}$$

$$n = 105$$

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของข้าราชการ (ส่วนกลาง) สังกัดกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จำนวน 143 คน และกำหนดค่าความเชื่อมั่น 95% ความผิดพลาดไม่เกิน 5% ซึ่งได้ขนาด

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 105 คน สำหรับการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจะเลือกใช้วิธีการสุ่มแบบการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

ตารางที่ 3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	หน่วยงาน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	กลุ่มตรวจสอบภายใน	2
2	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	2
3	สำนักงานเลขาธิการกรม	18
4	กองกฎหมาย	3
5	กองยุทธศาสตร์และแผนงาน	14
6	กองอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง	15
7	กองอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล	9
8	กองอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน	33
9	สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	8
รวม		105

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิดจากทฤษฎี เอกสารต่างๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบของแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล เป็นคำถามปลายปิดชนิดเลือกตอบ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และประเภทตำแหน่งงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัจจัยจิตใจเป็นคำถามปลายปิดชนิดเลือกตอบ ประกอบด้วย ความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือ ลักษณะงาน ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในตำแหน่ง คำตอบแทนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล นโยบายการบริหาร สภาพแวดล้อมในการทำงาน และสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ซึ่งข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

ระดับการพอใจมากที่สุด ไล่คะแนนเท่ากับ 5

ระดับการพอใจมาก ไล่คะแนนเท่ากับ 4

ระดับการงูใจปานกลาง ให้คะแนนเท่ากับ 3

ระดับการงูใจน้อย ให้คะแนนเท่ากับ 2

ระดับการงูใจน้อยที่สุด ให้คะแนนเท่ากับ 1

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิดที่ให้อิสระในการเสนอความคิดเห็น การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา หรือแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) ศึกษาค่านิยมศัพท์เชิงปฏิบัติการตัวแปรที่วิจัยทุกตัว
- 3) สร้างคำถามในแต่ละด้าน
- 4) นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบข้อคำถามและสอบถามความเที่ยงตรงของแบบสอบถามว่าสอดคล้องกับค่านิยมศัพท์เชิงปฏิบัติการของ ตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม
- 5) นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง
- 6) นำเครื่องมือที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแยกเป็น 9 หน่วยงาน คือ กลุ่มตรวจสอบภายใน กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานเลขานุการกรม กองกฎหมาย กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กองอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง กองอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล กองอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และแจกแบบสอบถามตามสัดส่วนที่กำหนด หลังจากผู้ศึกษาได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามแล้ว ได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้ศึกษาได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างการแจกแบบสอบถาม จำนวน 105 ชุด
2. เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้
 - 2.1 คัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์
 - 2.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ชนิดเลือกตอบและเติมคำมาวิเคราะห์แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล

การวางแผนวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำเสนอแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการตรวจสอบข้อมูล ความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามมาลงรหัส

(Coding) แล้วนำข้อมูลที่ได้อ้างอิงมาทำการบันทึกโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Window (Statistical Package for the Social Sciences) โดยแบ่งการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อใช้อธิบายลักษณะข้อมูลปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ด้วยสถิติค่าร้อยละ (Percentage) และการแจกแจงความถี่ (Frequency)
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยงูใจในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยค้ำจุนในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. การเปรียบเทียบระดับแรงงูใจในงานตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยด้วย (T-test, ANOVA)
 - 4.1 ค่า t test ใช้ในการทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระที่มีการแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม
 - 4.2 ค่า F test ใช้ในการทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มีการแบ่งกลุ่มมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป

การแปลผลข้อมูล

การแปลผลจากแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้กำหนดค่าคะแนนระดับความแตกต่างของข้าราชการ (ส่วนกลาง) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่ตอบแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินการให้คะแนนโดยใช้หลักของ Likert Scale ดังนี้

ระดับ น้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	1
ระดับ น้อย	ให้คะแนนเท่ากับ	2
ระดับ ปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ	3
ระดับ มาก	ให้คะแนนเท่ากับ	4
ระดับ มากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	5

และผู้ศึกษาได้กำหนดระดับเกณฑ์ความพอใจไว้เพื่อใช้สำหรับการแปลผลโดยใช้สูตรคำนวณความกว้างอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ค่าพิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

จากผลการคำนวณดังกล่าวได้นำมาเป็นเกณฑ์วัดค่าเฉลี่ยระดับแรงงูใจของข้าราชการ (ส่วนกลาง) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่ตอบแบบสอบถามได้ดังต่อไปนี้

$$= \frac{5 - 1}{5}$$

$$= 0.08$$

ดังนั้น แต่ละระดับจะสามารถแบ่งคะแนนค่าเฉลี่ย ได้ 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.79 หมายความว่า มีระดับความเห็น น้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.80 - 2.59 หมายความว่า มีระดับความเห็น น้อย

ค่าเฉลี่ย 2.60 - 3.39 หมายความว่า มีระดับความเห็น ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.40 - 4.19 หมายความว่า มีระดับความเห็น มาก

ค่าเฉลี่ย 4.20 - 5.00 หมายความว่า มีระดับความเห็น มากที่สุด